

Vrijheid voor onze gegijzelde collega-wetenschappers in Iran, 11/02/2020

Twee gerenommeerde Franse onderzoekers van het Centre de Recherches Internationales, het onderzoekscentrum van de SciencePo universiteit in Parijs, zitten al meer dan zes maanden gevangen in Iran. De in Teheran woonachtige Fariba Adelkhah, van Iraanse afkomst en met de Franse nationaliteit, en de Fransman Roland Marchal, die haar uit Parijs kwam opzoeken, werden op 5 juni 2019 gearresteerd door de Revolutionaire Garde. Zij kwamen terecht in de beruchte Evin gevangenis, waar sinds september 2018 ook de bekende Australische-Britse wetenschapper Kylie Moore-Gilbert vastzit. Evenals andere buitenlandse wetenschappers die in Iran gevangen zitten worden zij beschuldigd van spionage, het in gevaar brengen van de nationale veiligheid en propaganda tegen het regime.

In december 2019 besloot de Iraanse rechter tot vrijlating op borgtocht van de twee Franse wetenschappers. In januari van dit jaar trok een andere rechter de aanklacht van spionage, waar de doodstraf op staat, jegens Fariba Adelkhah in. Maar de Revolutionaire Garde houdt hen nog altijd gevangen.

De onderzoekers noch de wetenschappelijke instellingen waar zij voor werken zijn betrokken bij anti-Iraanse activiteiten. Zij zijn vermoedelijk gevangen genomen vanwege hun buitenlandse nationaliteit en zichtbare, maar kwetsbare profiel. Voor wetenschappers geldt, anders dan bijvoorbeeld voor journalisten en mensenrechtenverdedigers, geen beroepshalve internationale bescherming. Daarmee zijn zij een ideale prooi als makkelijke gijzelaars in het geopolitiek conflict van Iran met het Westen van Trump.

Op 24 december jl. gingen Fariba Adelkhah en Kylie Moore-Gilbert in hongerstaking, in naam van de 'academische vrijheid en de waarborging van de rechten voor wetenschappers in het gehele Midden-Oosten'. Deze oproep ging de hele wereld over, maar na zes weken is Fariba's gezondheid in kritische staat terwijl geen zicht is op een oplossing voor haar en haar medege-detineerden is. Integendeel, recent werd aangekondigd dat Fariba en Roland berecht zullen worden door het Revolutionair Gerechtshof van de veiligheidsdiensten, wat geen garanties op een eerlijke rechtsgang biedt.

Het gezag over de Revolutionaire Garde berust constitutioneel bij de Opperste Leider van de Revolutie, Ali Khamenei. Daarom roepen wij, onafhankelijke wetenschappers vanuit de hele wereld, de heer Khamenei op om de Revolutionaire Garde de opdracht te geven om Fariba Adelkhah, Roland Marchal en alle andere onrechtmatig gedetineerde wetenschappers in Iran vrij te laten. In de woorden van Fariba vanuit haar cachot: 'red de wetenschapper, om daarmee de wetenschap en de geschiedenis te redden'.